

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาในปัจจุบัน*

นพรัตน์ ตันติเสวีรัตน์¹

(วันที่รับบทความ: 18 กรกฎาคม 2568; วันแก้ไขบทความ: 5 กันยายน 2568; วันตอบรับบทความ: 8 กันยายน 2568)

บทคัดย่อ

โลกในยุคปัจจุบันเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามการพัฒนาของเทคโนโลยี ส่งผลให้อาชญากรเปลี่ยนแปลงวิธีการกระทำความผิดต่อประชาชนที่ตกเป็นเหยื่อด้วยเช่นกัน อาชญากรใช้เทคโนโลยีปกปิดตัวตนและหลีกเลี่ยงการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ การป้องกันอาชญากรรมทำได้ยากยิ่งขึ้น การสืบสวนจับกุมปราบปรามอาชญากรรมเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้อัยการมีให้กลุ่มอาชญากรกระทำความผิดและทำให้ประชาชนรอดพ้นจากการตกเป็นเหยื่อจึงเป็นการกิจเร่งด่วนของรัฐในการจัดการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมด้วยการดำเนินคดีกับกลุ่มอาชญากรเพื่อมิให้มีโอกาสที่จะกระทำความผิดควบคู่ไปกับการป้องกันด้วยการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงรูปแบบ วิธีการแผนประทุษกรรมเพื่อเป็นเกราะคุ้มกันในเมืองต้น ทั้งนี้ การดำเนินคดีกับกลุ่มอาชญากรจะใช้ขั้นตอนทางกฎหมายคือการสืบสวนสอบสวนซึ่งเป็นขั้นตอนแรกในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและเป็นขั้นตอนที่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์หรือการกระทำความผิดของคนร้ายมากที่สุด การสืบสวน คือ การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิดหรือข้อเท็จจริงของคดีว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม ตามหลัก 5W1H (Kipling, 1902) ซึ่งหลักฐานที่ได้มาไม่ว่าจะเป็นพยานบุคคล พยานวัตถุ พยานเอกสาร พยานผู้เชี่ยวชาญนั้นจะต้องมีความสอดคล้องกับข้อเท็จจริงและเชื่อมกับพยานหลักฐานอื่น ๆ โดยไม่ขัดแย้งกัน ส่วนการสอบสวนคือการรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ทั้งนี้ ในคดีอาญาพนักงานอัยการมีหน้าที่พิสูจน์ว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริงตามที่ได้ฟ้องโดยอาศัยพยานหลักฐานจากเจ้าพนักงานตำรวจที่ทำหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวน หากไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าจำเลยได้กระทำความผิดตามกฎหมายหรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด ศาลต้องพิพากษายกฟ้อง

บทความนี้จึงมุ่งศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาในปัจจุบันและนำเสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาด้วยการพัฒนาองค์ความรู้ในขั้นตอนการสืบสวนสอบสวนให้แก่เจ้าพนักงานตำรวจที่จะเป็นตัวแทนในการปราบปรามอาชญากรรมที่ทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นในยุคปัจจุบัน

คำสำคัญ: การเพิ่มประสิทธิภาพ, การสืบสวน, การสอบสวน

* บทความวิชาการ กองบัญชาการศึกษานักงานตำรวจแห่งชาติ, 2568

¹ อาจารย์ (สบ 3) กลุ่มงานอาจารย์ กองบัญชาการศึกษานักงานตำรวจแห่งชาติ

Strategies for Improving the Effectiveness of Criminal Investigations in the Contemporary Context*

Nopparat Tantisaereerat¹

(Received: July 18, 2025; Revised: September 5, 2025; Accepted: September 8, 2025)

Abstract

In the modern era, the world is rapidly changing due to technological advancements. As a result, criminals have also evolved their methods of committing crimes against unsuspecting victims. They utilize technology to conceal their identities and evade detection by government authorities, making crime prevention increasingly difficult. One effective means of addressing this challenge is through investigation, arrest, and suppression of offenders, which can help deter criminal groups from committing further crimes and protect the public from becoming victims. Therefore, it is an urgent mission of the state to address criminal problems by prosecuting criminal groups to prevent them from reoffending. This must go hand in hand with preventive measures, such as public awareness campaigns that inform people about the patterns, methods, and criminal tactics used-serving as a first line of defense. The prosecution of criminal groups must follow legal procedures, starting with criminal investigation, which is the first step in the criminal justice process and occurs closest in time and proximity to the criminal act. Investigation refers to the process of seeking facts and evidence to understand the details of the offense or the facts of the case-who did what, where, when, how, and why-according to the 5W1H principle. (Kipling, 1902) The evidence obtained-whether it be witness testimony, physical evidence, documents, or expert witnesses-must be consistent with the facts and corroborate other pieces of evidence without contradiction. Interrogation, or inquiry, refers to the collection of evidence and all other actions taken in accordance with the provisions of the Criminal Procedure Code. In criminal cases, the public prosecutor has the duty to prove that the defendant committed the alleged crime based on evidence provided by police officers responsible for investigation and inquiry. If the prosecutor cannot prove that the defendant committed a crime under the law or if the act does not constitute an offense, the court must acquit the defendant.

This article, therefore, aims to study and analyze the current problems in criminal investigations and propose approaches to enhance the efficiency of criminal investigations by developing knowledge and skills in the investigative process for police officers. These officers are key agents in combating increasingly complex and severe crimes in today's world.

Keywords: Efficiency Enhancement, Investigation, Inquiry

* The Article form Education Bureau, Royal Thai Police, 2025

¹ Instructor (Levels 3) Faculty Division, Education Bureau, Royal Thai Police

บทนำ

ปัจจุบันประชาชนที่ตกเป็นเหยื่อจากกลุ่มคนร้ายมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ปรากฏให้เห็นผ่านสื่อต่าง ๆ หลายช่องทางและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง องค์กรและบุคลากรที่มีหน้าที่โดยตรงในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมในการสืบสวน จับกุม ดำเนินคดีเพื่อปราบปรามการกระทำความผิดของกลุ่มอาชญากร คือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติและเจ้าพนักงานตำรวจซึ่งเป็นเรื่องที่ทำนายว่าจะสามารถจัดการกับกลุ่มอาชญากรได้หรือไม่ เพื่อเป็นการหยุดยั้งการกระทำความผิดและแยกกลุ่มอาชญากรออกจากสังคมโดยรวม สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาตามที่กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้กำหนดไว้ในด้านการสืบสวนและสอบสวนคดีอาญา ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นต้นธารแห่งกระบวนการยุติธรรมทางอาญา กระบวนการยุติธรรมทางอาญา (The Criminal Justice Process) หมายถึง กระบวนการทางกฎหมายในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ โดยผ่านหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ เช่น เจ้าพนักงานตำรวจ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ศาล ราชทัณฑ์ เป็นต้น เป็นการร่วมมือของทุกองค์กรในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาตามแนวคิดของการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐ (Na Nakom, 2023, p. 47) โดยจะมีการจับกุมผู้กระทำความผิด สืบสวนสอบสวน ฟ้องคดี พิเคราะห์พินิจพินิจคดีตลอดจนการบังคับโทษภายใต้กฎหมาย ซึ่งกระบวนการยุติธรรมทางอาญานั้นมีองค์กรและบุคลากรที่เกี่ยวข้องหลายส่วนด้วยกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ผู้ถูกบังคับใช้กฎหมาย เพื่อเป็นการถ่วงดุลอำนาจและตรวจสอบการทำงานของแต่ละองค์กรในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่มีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน ทั้งนี้ ข้อเท็จจริงและหลักฐานจากการสืบสวนสอบสวนของเจ้าพนักงานตำรวจมีความสำคัญมากเพราะเจ้าพนักงานตำรวจผู้สืบสวนจะเป็นผู้นำข้อเท็จจริงและหลักฐานเข้าสู่สำนวนการสอบสวนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการมีความเห็นทางคดีของพนักงานสอบสวน รวมทั้งเป็นส่วนหนึ่งของการบรรยายฟ้องคดีของพนักงานอัยการ และเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการพิจารณาพิพากษาในชั้นศาลด้วย ทั้งนี้ ข้อเท็จจริงของคดีจะต้องสอดคล้องกับพยานหลักฐานและพยานหลักฐานจะต้องมีความเชื่อมโยงกันสามารถพิสูจน์ทราบข้อเท็จจริงในภาพรวมของคดี หลักฐานแต่ละชิ้นหรือข้อเท็จจริงแต่ละจุดเปรียบเสมือนตัวจิ๊กซอว์ที่เจ้าพนักงานตำรวจได้มาจากการสืบสวนแล้วนำมาต่อกันทำให้ทราบข้อเท็จจริงและเห็นภาพของคดีได้อย่างชัดเจน

จากการศึกษาบทบัญญัติของกฎหมายในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจะพบว่า การสืบสวนสอบสวนเป็นขั้นตอนแรกๆของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับขั้นตอนการฟ้องคดีของพนักงานอัยการและการพิจารณาพิพากษาของศาล ซึ่งมีข้อกำหนดในส่วนของพยานหลักฐานเข้ามาเกี่ยวข้องในทุกขั้นตอนด้วยเช่นกัน สำนักงานตำรวจแห่งชาติในฐานะที่เป็นองค์กรหลัก ด้านการสืบสวนสอบสวนในการปราบปรามอาชญากรรม จึงควรพัฒนาองค์ความรู้และทักษะ

การสืบสวนสอบสวนให้แก่เจ้าพนักงานตำรวจที่จะเป็นตัวแทนในการปราบปรามอาชญากรรมที่ทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นในยุคปัจจุบัน จากความสำคัญดังกล่าวบทความนี้จึงมุ่งศึกษาความหมายแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพการสืบสวนสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา วิเคราะห์ถึงปัญหาการสืบสวนสอบสวนของเจ้าพนักงานตำรวจ และนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาในปัจจุบันของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

แนวคิด ทฤษฎี

เพื่อให้การวิเคราะห์แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาในปัจจุบัน บทความนี้ได้นำเสนอกรอบแนวคิดหลัก 3 ประการที่มีความเกี่ยวข้อง ได้แก่ ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม ทฤษฎีการสอบสวน และทฤษฎีการบริหารจัดการ POCCC หลักการจัดการองค์ความรู้ความสำเร็จตามแนวคิดของ Henri Fayol โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. สามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory)

เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงสาเหตุหรือองค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรมโดยมีองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ของสามเหลี่ยม 3 ด้าน คือ 1) ผู้กระทำความผิด/อาชญากร(Offender) หมายถึงผู้ที่มีความต้องการ (Desire) จะก่อเหตุหรือลงมือกระทำความผิด 2) เหยื่อ (Victim)/เป้าหมาย (Target) หมายถึงบุคคล สถานที่ หรือวัตถุ สิ่งของที่ผู้กระทำความผิดหรืออาชญากรมุ่งหมายจะทำต่อหรือเป็นเป้าหมายที่ต้องการ ผู้เสียหาย หรือเหยื่อ หรือประชาชนทั่วไปต้องรู้จักการป้องกันตนเอง ครอบครัว และชุมชนหรือสังคม 3) โอกาส (Opportunity) หมายถึง ช่วงเวลา (Time) และ สถานที่ (Place) ที่เหมาะสมที่ผู้กระทำความผิดหรืออาชญากรมีความสามารถจะลงมือกระทำความผิดหรือก่ออาชญากรรม โอกาสที่ผู้กระทำความผิดหรืออาชญากรจะลงมือก่ออาชญากรรมนั้นจะต้องอาศัย เวลาและสถานที่ที่เหมาะสมในการก่อเหตุเมื่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์ครบองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น จะทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้น ดังนั้น การประยุกต์ใช้ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรมกับการปราบปรามอาชญากรรมด้วยการสืบสวนจับกุมและสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด/อาชญากร ทำให้องค์ประกอบของสามเหลี่ยมอาชญากรรมด้านผู้กระทำความผิด/อาชญากร (Offender) หายไปจะทำให้อาชญากรรมไม่เกิดขึ้น จะทำให้ได้กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ถึงความสำคัญของการสืบสวนสอบสวน และความจำเป็นในการเพิ่มประสิทธิภาพการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาในปัจจุบัน

2. ทฤษฎีการสอบสวน (Inquiry Theory)

แนวคิดที่มุ่งเน้นการค้นหาคำความจริงและใช้หลักเหตุผลในการรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและเป็นธรรมในการดำเนินคดีและนำไปสู่การพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของบุคคลว่ากระทำความผิดอาญาหรือไม่ รวมทั้งนำไปสู่การใช้ดุลพินิจของผู้พิพากษาในการกำหนดโทษ

กับบุคคลนั้น (Roxin, 2014) โดยมีองค์ประกอบสำคัญคือ หลักการค้นหาความจริง (Principle of Truth Finding) มุ่งเน้นการค้นหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานของคดี โดยไม่คำนึงถึงว่าข้อเท็จจริงนั้นจะเป็นคุณหรือโทษต่อผู้เสียหายหรือผู้ถูกกล่าวหา และหลักเหตุผล (Principle of Rationality) มุ่งเน้นการใช้เหตุผลและความเชื่อมโยงกันของพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่ได้มา เพื่อให้มั่นใจว่าพยานหลักฐานเหล่านั้นมีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำมาใช้ในการพิสูจน์ความจริงได้ ดังนั้น การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสอบสวนกับการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาในปัจจุบัน ในการวิเคราะห์ขั้นตอนการสืบสวนสอบสวนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และชี้แนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับเจ้าพนักงานตำรวจ

3. ทฤษฎีการบริหารจัดการ POCCC หลักการจัดการองค์ความรู้สู่ความสำเร็จตามแนวคิดของ Henri Fayol

ทฤษฎี POCCC นั้นมาจากหน้าที่ 5 ประการ ที่ อองรี ฟาโยล (Henri Fayol) กำหนดขึ้นสำหรับการบริหารจัดการองค์กรในแต่ละหน้าที่นั้นต่างก็มีความสำคัญในตัวเอง ขณะเดียวกันก็มีการเชื่อมโยงและส่งผลในกันและกัน เพื่อให้การทำงานสมบูรณ์และประสบความสำเร็จ โดยรายละเอียดของหน้าที่ทั้ง 5 ประการ ประกอบด้วย P - Planning : การวางแผน O - Organizing : การจัดองค์กร C - Commanding : การบังคับบัญชา สั่งการ C - Coordination : การประสานงาน C - Controlling : การควบคุม ดังนั้น การนำทฤษฎีนี้มาประยุกต์กับการบริหารจัดการงานสืบสวนสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงสามารถให้กรอบแนวคิดในการเพิ่มประสิทธิภาพในการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาในปัจจุบันได้

ผู้เขียนมีความเห็นว่า การสืบสวนสอบสวนดำเนินคดีกับกลุ่มคนร้ายเป็นการปราบปรามอาชญากรรมมิให้เกิดขึ้นด้วยการทำให้องค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรมด้านผู้กระทำผิด/อาชญากร (Offender) หายไป โดยมุ่งเน้นการค้นหาความจริงผ่านการสืบสวนแสวงหาข้อเท็จจริงและสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานที่ถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรมภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา การเพิ่มประสิทธิภาพในการสืบสวนสอบสวนด้วยการวางแผน การพัฒนาองค์ความรู้ด้านกฎหมาย การใช้เทคโนโลยี เทคนิควิธีการสืบสวนสอบสวนภายใต้กฎหมายจัดการให้ทุกหน่วยดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในรวมทั้งหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน ภายใต้การควบคุมกำกับดูแลหน่วยงานตั้งแต่ระดับบนลงล่าง รวมทั้งรับฟังปัญหาและความต้องการของหน่วยงานระดับล่างขึ้นบน จะทำให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นองค์กรที่เป็นที่พึ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง

ขั้นตอนและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

1. การสืบสวนสอบสวนในชั้นของเจ้าพนักงานตำรวจ

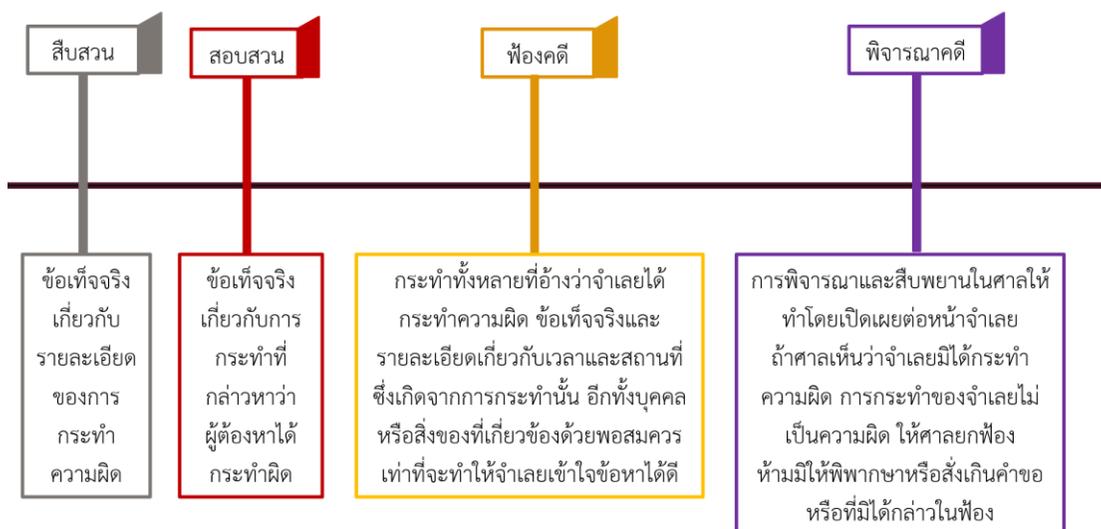
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 17 ได้บัญญัติให้เจ้าพนักงานตำรวจมีอำนาจในการสืบสวนคดีอาญา และมาตรา 2 (10) ได้ให้นิยามความหมายของคำว่า การสืบสวน คือ การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐาน ซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด หากพิจารณาจากความหมายของการสืบสวนจะมีคำสำคัญอยู่ 2 คำ คือ คำว่า ข้อเท็จจริงและหลักฐาน ซึ่งคำว่าข้อเท็จจริงนั้นหมายถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายละเอียดของการกระทำความผิดว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม ส่วนพยานหลักฐาน คือ สิ่งที่สามารถนำมาพิสูจน์ข้อเท็จจริงในคดีหรือนำมาวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริงได้ (Kitisupakorn, 2023, p. 9) สำหรับการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2(10) หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิด และเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ (Watchanasawat, 2024, p.475) ทั้งนี้ ในการสอบสวนจะต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134 วรรคหนึ่ง ที่ว่า ในการแจ้งข้อกล่าวหาให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดแล้วจึงแจ้งข้อหาให้ทราบ เพื่อให้ผู้ต้องหาทราบว่าตนถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดและมีโอกาสต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ และท้ายที่สุดจะต้องมีการสรุปสำนวน การสอบสวน และมีความเห็นทางคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 141 และมาตรา 142

2. การฟ้องคดีในชั้นของพนักงานอัยการ

เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจได้สืบสวนสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วจะเข้าสู่ขั้นตอนทางกฎหมายในการฟ้องคดีของพนักงานอัยการที่จะต้องพิจารณาสำนวนการสอบสวนที่ได้จากการสืบสวนของเจ้าพนักงานตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5) ที่ว่า ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือและ (5) การกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิด ข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้นอีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรเท่าที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี หากพนักงานอัยการเห็นว่าข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนเพียงพอ พนักงานอัยการก็จะฟ้องผู้ต้องหาเป็นจำเลยต่อศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 143 วรรคแรก

3. การพิจารณาพิพากษาคดีในชั้นศาล

หลังจากพนักงานอัยการได้ฟ้องคดีแล้วจะเข้าสู่ขั้นตอนทางกฎหมายในการพิจารณาคดีของศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 172 มาตรา 185 และมาตรา 192 ที่ว่า การพิจารณาและสืบพยานในศาลให้ทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลย ถ้าศาลเห็นว่าจำเลยมิได้กระทำความผิด การกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดให้ศาลยกฟ้อง ห้ามมิให้พิพากษาหรือสั่งเกินคำขอหรือที่มิได้กล่าวในฟ้อง ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการพิจารณาพิพากษาคดี

ภาพที่ 1 แสดงข้อเท็จจริงในแต่ละชั้นของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

ดังนั้น ข้อเท็จจริงในคดีอาญาที่ได้มาจากการสืบสวนและการสอบสวน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับกระบวนการยุติธรรมทางอาญาว่าในคดีนั้นมีข้อเท็จจริงอย่างไร เพราะข้อเท็จจริงเหล่านั้นเป็นข้อเท็จจริงเดียวกับการฟ้องคดีของพนักงานอัยการและการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล ซึ่งข้อเท็จจริงของคดีจะเป็นอย่างไรนั้นจะต้องพิจารณาจากหลักฐานในคดีนั้นเป็นสำคัญ จะใช้ความรู้ของเจ้าพนักงานตำรวจหรือศาลมาตัดสินปัญหาข้อเท็จจริงหรือจะใช้สิ่งที่ไม่ใช่พยานหลักฐานมาตัดสินปัญหาข้อเท็จจริงไม่ได้ จะต้องใช้พยานหลักฐานมาตัดสินปัญหาข้อเท็จจริง (Pakdeethanakul, 2024, p. 55) ทั้งนี้ต้องพิจารณาการครอบครองพยานหลักฐานหรือที่เรียกว่าห่วงโซ่ของการครอบครองวัตถุพยาน (Chain of Custody) ด้วย (Rattanatharas, 2019, p. 78)

วิเคราะห์ปัญหาการสืบสวนสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1. ปัญหาด้านนโยบาย

สำนักงานตำรวจแห่งชาติจำเป็นต้องมอบนโยบายด้านการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาที่ชัดเจนให้กับเจ้าพนักงานตำรวจผู้บริหารระดับต้นในระดับสารวัตร รองผู้กำกับการที่จะปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าพนักงานตำรวจผู้ปฏิบัติ เพื่อให้การสืบสวนสอบสวนเป็นไปด้วยความยุติธรรม โปร่งใส ถูกต้องตามกฎหมายและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้าง Mindset การทำงานให้กับเจ้าพนักงานตำรวจผู้ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนสอบสวนในพื้นที่และมีนโยบายลงโทษเจ้าพนักงานตำรวจที่ไม่ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดเพื่อเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของเจ้าพนักงานตำรวจที่ล้าสมัยในการสืบสวนสอบสวนที่ขัดต่อกฎหมายละเมิดสิทธิมนุษยชน อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติมักพบปัญหาเกี่ยวกับนโยบายของเจ้าพนักงานตำรวจผู้บริหารระดับต้นที่ส่งผลกระทบต่อสืบสวนสอบสวน ตัวอย่างเช่น การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยที่ขัดต่อกฎหมายหรือไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปหรือขัดแย้งกับนโยบายของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรืออาจนำไปสู่การละเมิดสิทธิของผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาในคดีอาญา

2. ปัญหาด้านกระบวนการดำเนินงาน

ปัญหาด้านกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของสำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้นมีความแตกต่างและหลากหลายในแต่ละพื้นที่และส่งผลต่อประสิทธิภาพการสืบสวนสอบสวน รวมทั้งการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ตัวอย่างปัญหาที่พบบ่อย ได้แก่ ขั้นตอนการสืบสวนสอบสวนที่ล่าช้า การขอข้อมูลจากธนาคาร หน่วยงานเอกชนไม่ว่าจะเป็น Facebook LINE Tik Tok Instagram หรือ X (Twitter) ซึ่งเป็น Platforms Social Media ที่ประชาชนคนไทยนิยมใช้มากที่สุด การขอหมายจับหรือหมายค้นจากศาล การรวบรวมพยานหลักฐาน การส่งสำนวนการสอบสวนอาจใช้เวลานาน ส่งผลให้คดีขาดอายุความ การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น พนักงานอัยการ แพทย์ หรือหน่วยงานทางนิติวิทยาศาสตร์และการพิสูจน์หลักฐานอาจไม่มีประสิทธิภาพ เกิดความล่าช้าหรือขาดการสื่อสารที่ชัดเจน ทำให้เกิดความล่าช้าในการสืบสวนสอบสวน ไม่สามารถวิเคราะห์คดีอย่างทันท่วงที อาจส่งผลกระทบต่อฟ้องคดีของพนักงานอัยการและการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล

3. ปัญหาด้านบุคลากร

สำนักงานตำรวจแห่งชาติประสบปัญหาขาดแคลนเจ้าพนักงานตำรวจฝ่ายสืบสวนสอบสวนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ขาดองค์ความรู้ด้านกฎหมายและทักษะความเชี่ยวชาญด้านการสืบสวนสอบสวน ทำให้ไม่สามารถรับมือกับปริมาณคดีที่เพิ่มขึ้น ข้อมูลจากศูนย์บริหารรับแจ้งความออนไลน์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีคดีสะสมระหว่างวันที่ 1 มีนาคม 2565 - 30 มิถุนายน 2568 จำนวน 955,723 เรื่อง

รวมมูลค่าความเสียหาย 96,685,935,175 บาท เฉลี่ยความเสียหาย 77 ล้านบาทต่อวัน ประเภทคดีที่เกิดขึ้นมากที่สุด ได้แก่ คดีหลอกลวงซื้อขายสินค้าหรือบริการไม่เป็นขบวนการ จำนวน 429,520 คดี คิดเป็น 44.94% มูลค่าความเสียหาย 4,608,913,794 บาท ประเภทคดีมีมูลค่าความเสียหายมากที่สุด ได้แก่ คดีหลอกให้ลงทุนผ่านระบบคอมพิวเตอร์ จำนวน 68,517 คดี คิดเป็น 7.17% มูลค่าความเสียหาย 30,750,853,633 บาท คดีมีความยุ่งยากซับซ้อนของคดีอาญารูปแบบใหม่ เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องแบกรับภาระงานหนัก เกิดความท้อแท้ ไม่มีเวลาและไม่สามารถสืบสวนสอบสวนแต่ละคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพการสืบสวนสอบสวน เนื่องจากอาชญากรรมในปัจจุบันมีความซับซ้อนมากขึ้น เช่น อาชญากรรมทางไซเบอร์ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งต้องใช้ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ กฎหมายระหว่างประเทศและทักษะเฉพาะทาง แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวนสอบสวนขาดความเชี่ยวชาญในด้านเหล่านี้ การสืบสวนสอบสวนไม่มีประสิทธิภาพ ไม่สามารถแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานได้อย่างครบถ้วน รวมถึงไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ขาดการฝึกอบรมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านกฎหมาย เทคนิคการสืบสวนสอบสวน และเทคโนโลยีใหม่ ๆ อย่างเพียงพอ การฝึกอบรมยังไม่มีความต่อเนื่องและไม่ครอบคลุมเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งหมดที่ทำหน้าที่สืบสวนสอบสวน ทำให้ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันได้ ทั้งนี้ สิ่งที่เป็นอุปสรรคที่สุดในการในการติดตามอาชญากรรมดำเนินคดี คือ การสืบสวนสอบสวนหาตัวผู้กระทำความผิด

4. ปัญหาด้านการบูรณาการ

การบริหารจัดการความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น การขาดความร่วมมือและการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น พนักงานอัยการ ศาล แพทย์ บริษัทเอกชน ธนาคาร ในการร่วมมือกันป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ทำให้การสืบสวนสอบสวนไม่เป็นไปอย่างราบรื่น เกิดความล่าช้าในการทำงาน ในด้านการบริหารจัดการคดี การติดตามคดีหรือการบริหารจัดการคดีไม่เป็นระบบ ขาดการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน ทำให้คดีล่าช้า ไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ และการบริหารจัดการข้อมูลและเทคโนโลยี การจัดเก็บข้อมูลไม่เป็นระบบ ขาดการประสานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ขาดการร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อนำมาใช้ในการสืบสวนสอบสวน ขาดการร่วมกันสนับสนุนเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการระหว่างหน่วยงานและจำเป็นต่อการสืบสวนสอบสวน

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาทรัพยากรบุคคลตามมติคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ครั้งที่ 11 เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2564 เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านกฎหมาย ความรู้ด้านวิชาการตำรวจ ทักษะด้านยุทธวิธีตำรวจ เป็นแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการสืบสวนสอบสวนสำหรับ

กลุ่มผู้ปฏิบัติงานอาวุโสระดับรองสารวัตรและกลุ่มผู้ปฏิบัติงานระดับผู้บังคับหมู่ จากการวิเคราะห์ปัญหาในการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา ผู้เขียนเห็นว่าควรนำแนวคิดทฤษฎีการบริหารจัดการ POCCC และหลักการจัดการองค์กรสู่ความสำเร็จตามแนวคิดของ Henri Fayol มาใช้ในการวิเคราะห์แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนี้

1. แนวทางในปัจจุบัน

1.1 Planning วางแผนพัฒนาองค์ความรู้และทักษะให้แก่บุคลากรด้านการสืบสวนสอบสวน

ด้วยบุคลากรที่เป็นเจ้าพนักงานตำรวจด้านสืบสวนสอบสวนมีจำนวนจำกัดจึงเป็นเรื่องพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในการเพิ่มประสิทธิภาพงานสืบสวนสอบสวนด้วยการกำหนดนโยบายให้ทุกกองบัญชาการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวน วางแผนจัดฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบด้วยการพัฒนาองค์ความรู้ด้านกฎหมาย ความรู้ด้านวิชาการตำรวจ ทักษะการสืบสวนสอบสวนและการใช้เทคโนโลยี ยุทธวิธีตำรวจ นอกจากนี้ ควรส่งเสริมบุคลากรในสายงานสืบสวนสอบสวนหมุนเวียนไปแสวงหาความรู้ด้านกฎหมายเพิ่มเติมนอกหน่วยงาน เช่น สำนักอบรมกฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภาหรือมหาวิทยาลัยแล้วนำความรู้ที่ได้รับกลับมาถ่ายทอดและแบ่งปันในหน่วยงานรวมทั้งส่งเสริมบุคลากรไปอบรมร่วมกับหน่วยงานเอกชนที่ประชาชนคนไทยใช้งานมากที่สุด 5 อันดับแรก และสนับสนุนให้บุคลากรที่ทำหน้าที่เป็นวิทยากรได้รับการพิจารณาขึ้นเงินเดือนหรือการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้บุคลากรพัฒนาตนเองและร่วมพัฒนาองค์ความรู้และทักษะการสืบสวนสอบสวนให้กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1.2 Organizing การจัดการองค์กรด้วยการพัฒนาเทคโนโลยีช่วยงานสืบสวนสอบสวน

เป็นอีกหนึ่งมิติสำคัญที่ควรได้รับการพัฒนาอย่างจริงจังในการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในสืบสวนสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้มีจำนวนเพียงพอต่อการปฏิบัติงานในทุกพื้นที่ เช่น เครื่องดูดข้อมูล โทรศัพท์ โปรแกรมการจัดการข้อมูล และเครื่องมือวิเคราะห์ทางคดี การพัฒนาเทคโนโลยีช่วยเพิ่มความสะดวกรวดเร็วในสืบสวนสอบสวน ทำให้สามารถค้นหาความจริงในคดีที่มีความซับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3 Commanding การบังคับบัญชาสั่งการ การควบคุมคุณภาพการสืบสวนสอบสวน

จัดทำกลไกสำคัญในการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับการสืบสวนสอบสวน มีการกำหนดมาตรฐานการสืบสวนสอบสวนที่ชัดเจน มีการจัดทำคู่มือและแนวทางการสืบสวนสอบสวน (SOP) แต่ละประเภทคดี มีระบบการตรวจสอบคุณภาพการสืบสวนสอบสวนในทุกกองบังคับการของแต่ละกองบัญชาการที่มีหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนเพื่อติดตามและตรวจสอบการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาที่เกิดขึ้นในแต่ละสถานีตำรวจที่อยู่ในสังกัดโดยเน้นการสนับสนุนช่วยเหลือมากกว่าล้งโทษ ทั้งนี้ ระบบการควบคุมคุณภาพที่เข้มงวดจะช่วยให้การสืบสวนสอบสวนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. แนวทางในอนาคต

2.1 Coordination การประสานงานเพิ่มความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการสืบสวนสอบสวน

การเพิ่มความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนางานสืบสวนสอบสวนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ความร่วมมือดังกล่าวครอบคลุมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลและผู้เชี่ยวชาญ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง และการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานร่วมกัน นอกจากนี้ ยังรวมถึงความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและที่จะเกิดต่อไปในอนาคต

2.2 Controlling การควบคุมและการสร้างความเชื่อมั่นด้านการสืบสวนสอบสวน

การสืบสวนสอบสวนเป็นขั้นตอนที่สำคัญของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่ต้องดำเนินการอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เป็นมาตรฐานสากล มีการสร้างระบบการตรวจสอบและควบคุมที่โปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลและกระบวนการทำงานต่อสาธารณะอย่างเหมาะสมเท่าที่ไม่ทำให้เสียหายต่อรูปคดีสำหรับคดีที่ประชาชนให้ความสนใจ สำหรับคดีทั่วไปควรเปิดเผยในขั้นตอนการสรุปสำนวนการสอบสวนและมีความเห็นทางคดีให้กับผู้เสียหายและผู้ต้องหา มีการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องในคดี รวมถึงการรายงานความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ความเชื่อมั่นและความไว้วางใจของประชาชนเป็นรากฐานสำคัญที่จะทำให้การสืบสวนสอบสวนในกระบวนการยุติธรรมเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคม

2.3 การแก้ไขกฎหมายด้านการสืบสวนสอบสวน

การแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจการแสวงหาข้อเท็จจริงให้เจ้าพนักงานตำรวจมีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานรัฐและเอกชน โดยหน่วยงานรัฐและเอกชนมีหน้าที่ต้องให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการสืบสวนสอบสวน โดยหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนเหล่านั้นไม่มีความผิดและไม่ถือเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ที่กระทำความผิดเพื่อให้เท่าทันต่อวิธีการกระทำความผิดของอาชญากร ลดขั้นตอนการสืบสวนสอบสวนที่ไม่จำเป็น เช่น การยื่นคำร้องขอฝากขังตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 87 หรือการคัดฟ้องตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 วรรคสาม และวรรคสี่ จะทำให้การสืบสวนสอบสวนคดีอาญาในอนาคตมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีในปัจจุบันทำให้การเกิดกระทำความผิดในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ มากมาย การปราบปรามด้วยการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดเป็นวิธีการหนึ่งในการยับยั้งมิให้กลุ่มอาชญากรมีโอกาสกระทำความผิด โดยการสืบสวนมุ่งเน้นแสวงหาตัวผู้กระทำความผิดโดยพิจารณาจากพยานหลักฐานซึ่งเป็นสิ่งที่บอกข้อเท็จจริงและการสอบสวนมุ่งเน้นการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา การสืบสวนสอบสวนเป็นขั้นตอนทางกฎหมายที่รัฐชาติได้มอบอำนาจให้กับบุคคลซึ่งถือเป็นตัวแทนของรัฐมีอำนาจในการสืบสวนแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐาน เมื่อมีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้น การสืบสวนสอบสวนถือเป็นต้นธารแห่งกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์และพยานหลักฐานต่าง ๆ ในคดี และมีความสำคัญในแง่ของการค้นหาความจริงของคดี ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ได้จากการสืบสวนสอบสวนในคดีอาญาจะถูกนำมาพิจารณาในชั้นพนักงานอัยการและในชั้นศาล เพื่อลงโทษผู้กระทำความผิดและปราบปรามอาชญากรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็นองค์กรหลักในการสืบสวนสอบสวนปราบปรามอาชญากรรม ควรวางแผนการพัฒนางานด้านกฎหมาย การใช้เทคโนโลยี เทคนิควิธีการสืบสวนสอบสวนภายใต้กฎหมาย จัดการให้ทุกหน่วยดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในรวมทั้งหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน ภายใต้การควบคุมกำกับดูแลหน่วยงานตั้งแต่ระดับบนลงล่าง จะทำให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นองค์กรที่เป็นที่พึ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง และสามารถสืบสวนสอบสวนปราบปรามอาชญากรรมที่ทวีความซับซ้อนมากขึ้นในยุคปัจจุบันและอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เขียนจึงเสนอแนะข้อมูลเชิงนโยบายและแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติปรับปรุงแผนแม่บทในการพัฒนางานด้านความรู้และทักษะด้านการสืบสวนสอบสวน การใช้เทคโนโลยีและกำหนดให้ทุกกองบัญชาการที่มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนดำเนินการตามแผน
2. สำนักงานตำรวจแห่งชาติขอรับสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงบประมาณในการพัฒนางานด้านความรู้และทักษะการสืบสวนสอบสวน รวมทั้งเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำงาน
3. สำนักงานตำรวจแห่งชาติเสนอแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการแสวงหาข้อเท็จจริงให้หน่วยงานรัฐและเอกชนมีหน้าที่ต้องให้ข้อมูลเหล่านั้นที่เป็นประโยชน์ต่อการสืบสวนสอบสวน โดยหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนไม่มีความผิดและไม่ถือเป็นการละเมิดสิทธิผู้ที่กระทำความผิดเพื่อให้เท่าทันต่อวิธีการกระทำความผิดของกลุ่มอาชญากร

4. สำนักงานตำรวจแห่งชาติเสนอแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพื่อลดขั้นตอนและภาระงานสอบสวนให้น้อยลง เช่น การการฝากขังหรือคัดฟ้องผู้ต้องหา

5. สำนักงานตำรวจแห่งชาติทำข้อตกลงระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนในเรื่องการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติและประสานงานร่วมกัน

ข้อเสนอแนะในการนำไปปฏิบัติ

1. แต่ละกองบังคับการในกองบัญชาการที่มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนจัดฝึกอบรมพัฒนาองค์ความรู้ด้านกฎหมาย ทักษะการสืบสวนสอบสวน การใช้เทคโนโลยีให้กับเจ้าพนักงานตำรวจภายในสังกัดในคดีประเภทต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและเป็นปัญหาในพื้นที่รับผิดชอบ

2. แต่ละกองบังคับการในกองบัญชาการที่มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการปฏิบัติงานด้านสืบสวนสอบสวนภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

3. แต่ละกองบังคับการในกองบัญชาการที่มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนระดมความคิดจากผู้ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนซึ่งเป็นปัญหาในทางปฏิบัติและเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวเพื่อให้การสืบสวนสอบสวนเกิดความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรมทั้งต่อประชาชนผู้ถูกบังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติให้กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

4. แต่ละกองบังคับการในกองบัญชาการที่มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนระดมความคิดจากผู้ปฏิบัติงานสืบสวนสอบสวนเพื่อเสนอแนวทางการปฏิบัติและประสานงานร่วมกันกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการทำข้อตกลงระหว่างหน่วยงาน

เอกสารอ้างอิง

Kipling, R. (1902). *Just so stories*. *TBCL's Children's Bookcase*. Retrived July 1, 2525, from

<http://www.boop.org/jan/justso/>

Kitisupakorn, S. (2023). *Principles and Judgments on the Law of Evidence in Civil and Criminal Cases*

(6th ed.). Bangkok: Amarin Printing and Publishing. (In Thai).

Na Nakorn, K. (2023). *Criminal Procedure Law* (11th ed.). Bangkok: Winyuchon Publishing.

(In Thai).

Pakdeethanakul, C. (2024). *Law on Evidence* (18th ed.). Bangkok: Krung Siam Publishing.

(In Thai).

Rattanatharas, S. (2019). *Search, Arrest, and Legal Rights*. Nonthaburi: Sinthaweekij Printing. (In Thai).

Roxin, C. (2014). *Strafverfahrensrecht*. Germany: C.H.Beck.

Watchanasawat, K. (2024). *Explanation of the Principles of Criminal Procedure Law* (8th ed.).

Bangkok: Winyuchon Publishing. (In Thai).
